

RESEARCH ARTICLE / Araştırma Makalesi
<https://doi.org/10.37093/ijsi.1861188>

Bir Haber Çerçeveleme Örneği: Batı Medyasında Gazze Soykırımının Ele Alınışı

Suat Gezgin*

Serra Orkan**

Öz

İstedığı konu ile ilgili algı oluşturma gücüne sahip medyada Gazze'de yaşananlar geniş bir yer kaplarken, medya organlarının kendi perspektiflerini yansıtmadan gerçeğin peşine düşmeleri giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Özellikle Birleşmiş Milletler'in Gazze'de yaşananları "soykırım" olarak değerlendirmesinden sonra içeriklerde farklılıklar meydana gelmiştir. Batı Medyası'nın takipçileri düşünüldüğünde; burada üretilen haberlerin gerek biçimsel gerek içerik olarak değerlendirilmeleri de sıklıkla gündeme gelmektedir. Başka bir deyişle; Batı Medyası dünyada olup bitenleri insanlara sunarken, farklı araştırmacılar da Batı Medyası'ndaki içeriklerin nasıl oluşturulduğunu ele almaktadır. Bu çalışmada da haber çerçeveleme yöntemi ile "The Guardian" haber kanalı özelinde "Yeşil Hat Boyunca (Along the Greenline)" serisindeki üç bölüm ve "Sahada (On the Ground)" isimli tek parçadan oluşan yayın farklı sosyal bilimcilerin modern çağ ve çatışmalar ile ilgili görüşlerinden yola çıkılarak değerlendirilmektedir. Bir inşa süreci olarak da açıklanan çerçeveleme ile düşünceler yeniden üretilmekte ve gündeme gelmektedir. Çerçeveleme ile tematik sınıflandırma yapılarak sunum gerçekleştirilmektedir. Çalışmanın haber çerçevelerini ötekileştirme ve duyarsızlığın normalleştirilmesi oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modern çağ, medya, haber çerçeveleme, teknoloji, çatışma.

JEL Kodları: J17, P28, P30

Cite this article: Gezgin, S. & Orkan, S. (2026). Bir haber çerçeveleme örneği: Batı mediasında Gazze soykırımının ele alınışı. *International Journal of Social Inquiry*, 19(1), 158-174. <https://doi.org/10.37093/ijsi.1861188>

* Prof. Dr., Yeditepe Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik, İstanbul, Türkiye
E-posta: suat.gezgin@yeditepe.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6459-6064>

** Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Okan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Yeni Medya ve İletişim, İstanbul, Türkiye
E-posta: serra.orkan@okan.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0214-7877>

Article Information

Received 11 January 2026; Revised 11 March 2026; Accepted 3 April 2026; Available online 30 April 2026

158 This is an open access article under the [Creative Commons Attribution-NonCommercial License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
© 2025 The Author. Published by Institute of Social Sciences on behalf of Bursa Uludağ University

A News Framing Example: How the Gaza Genocide is Covered in Western Media

Abstract

While the events in Gaza dominate the media, which has the power to shape perceptions on any given topic, it is becoming increasingly important for media organizations to pursue the truth without reflecting their own perspectives. Differences in content have occurred, especially after the United Nations described the events in Gaza as "genocide." Considering the followers of Western media, the evaluation of the news produced here, both in terms of form and content, is also frequently discussed. In other words, while Western media presents what is happening in the world to people, different researchers also examine how the content in Western media is created. In this study, using the news framing method, three episodes from the series "Along the Greenline" and a single episode titled "On the Ground" from "The Guardian" news channel are evaluated based on the views of different social scientists on the modern era and conflicts. Thoughts are reproduced and brought to the agenda through framing, which is also explained as a construction process. Presentation is achieved through thematic classification using framing. The framing of the news in this study consists of othering and the normalization of insensitivity.

Keywords: Modern era, media, news framing, technology, conflict.

JEL Codes: J17, P28, P30

1. Giriş

İnsan davranışları ve iletişim yüzyıllardır ilgi gösterilen konuların başında gelmektedir. İletişim bu kadar önemli iken, günümüzde halen iletişim kaynaklı ve/veya iletişim kurularak çözülemeyen sorunlar yer almaktadır. Soru ve sorunlar özellikle insan hakları merkeze alındığında artmakta ve şiddetini de zaman zaman arttırmaktadır. İnsanlar tarih boyunca benzer olaylarla karşılaşmış olsalar da medyanın varlığı her tür olayın hızlı bir biçimde görülmesine olanak tanımaktadır. Bu noktada medyadan ısrarla beklenen tarafsız bir bakış açısı iken, bozulan güç dengeleri beklenen bakış açısını her zaman ortaya çıkartmamaktadır. Bu noktada daha çok yeni medya ve sosyal ağlar alternatif olarak gündeme gelmektedir. Her bireye eşit hak verildiği düşünülen özgür bir ortamda gerçeklerin hızlı bir biçimde ortaya çıkması beklentisi oluşumun doğası ile birlikte hareket etmektedir. Çok fazla sayıda kullanıcıya erişme imkânı olan kanallar üzerinden mesajlar hızlı bir şekilde iletilebilmektedir. Bu bağlamda yeni medya platformlarının ele aldığı güncel konulardan biri de haber kategorisinin başlıklarından biri olan Gazze Soykırımı'dır.

Gazzelilere ve Filistinlilere ayrı ayrı yöneltilen öfke pek çok farklı yerde görülmekle birlikte savaş ve ölümler sona erdiğinde bıraktığı travmanın hiç de kolay bir biçimde sona ermeyeceği de bilinmektedir. Durumu daha da vahim hale getiren ise bir tarafta büyük acı olarak nitelendirilenin diğer tarafta karşılığının bazen açık, bazen de örtülü bir "kayıtsızlık" olmasıdır (Verdeja, 2025, s. 21). Medyada bu ve buna benzer olayların değerlendirilmesinde kullanılan yöntemlerden biri çerçeveleme teorisidir. Goffman'a göre gündelik yaşamda doğal ve sosyal olmak üzere iki tür çerçeveleme vardır. Doğal çerçeveleme görülebilen olayları açıklarken, sosyal çerçeveler ise görünmeyen, arka plan hakkında bilgi vermektedir. Duruma anlam atfedilen çerçeveler ise birincil çerçeveler olarak isimlendirilmektedir (aktaran Şan ve Altun, 2023, s. 782). Bu çalışmada da çerçeveleme yöntemi ile "Gazze Soykırımı", The Guardian yayın organının youtube kanalının konu ile ilgili üç bölümden oluşan içeriği ve ayrıca İsrail'de Tel Aviv'i gösteren tek bölümlük içerik ile değerlendirilmiştir.

1.1 Modern Çağın Doğum ve Ölüm Sancıları

Modernite; Chandler ve Munday (2018) eserinde görel bir kavram olarak tanımlanmakta ve modern çağ da geçmiş dönemden kopuş şeklinde açıklanmaktadır. Yenilik üzerine kurulu bir kavram olduğu bilinmektedir. Modernite dinamiklerine yönelik eleştiriler özellikle yirminci yüzyıl ortalarına kadar hararetli bir biçimde sürdürülmüş ve temel sorunlar üzerinde durulmuştur (Wagner, 2012, s. 17). Modernliğin sonuçlarının yoğun bir biçimde konuşulmaya devam etmesinin temel nedenlerinden biri; geleneksel toplum düzeninden insanları çekip alması ve yoğunluğunun tüm dönemlerden daha fazla olmasıdır (Giddens, 1994, s. 12). Modern dönem varsayımlarından biri de yaşamların fazlasıyla hedonik ve gösteriş tabanlı ilerlemesidir (Alpdoğan, 2022, s. 546). Sosyolojik olgular değerlendirilirken farklı kültürlerde farklı anlamlandırmalar da öne çıkmaktadır. Doğu ve Batı'da belirgin farklılıklar dikkat çekmektedir. Örneğin; Batı için yurtseverlik olarak nitelendirilen bir direnç gösterimi Doğu içinse bağnazlık şeklinde yorumlanabilmektedir (Guenon, 1999).

2024 senesine kadar İsrail aşırı sağ rejimin etkisinde kalmış bir yönetimle karşı karşıya kalmıştır. Likud'un iktidara gelişi ve sonrasında uzun yıllar Netanyahu liderliğinde oluşu, Likud ve aşırı sağcıların birleşmesi neticesi tarihçilerden çeşitli endişe verici açıklamalar yapılmıştır. (Achcar, 2025, s. 35). Günümüz Gazze'de yaşananlar da tüm dünyanın yakından takip ettiği ve tarih araştırmacılarının endişelerini haklı çıkaran olaylar ve yıkıcı sonuçlarla değerlendirilmektedir. Bilimsel çalışmalar Filistin'in işgale uğrayan ve meşru müdafaa hakkını kullanan taraf olduğunu öne sürmekte ve ülkesini korumak için bunun doğal bir hak olduğunu dile getirmektedir. Meşru müdafaa hakkını kullanan tarafın İsrail olduğu varsayılsa bile kullanılan gücün orantısızlığı ortadadır (Acer, 2024, s. 278).

1.2 İhtiyaçlar Hiyerarşisine Günümüzden Bir Bakış

Abraham Maslow (1943) motivasyon teorisini çeşitli gözlem ve deneyler sonucu geliştirmiştir. Bunun sonucunda birbiriyle ilişkili beş ihtiyaç öne sürmüştür. Bu ihtiyaçlardan biri gerçekleştiğinde diğeri ortaya çıkmaktadır. Piramidin en uç noktasında insanın kendini gerçekleştirmesi yer almaktadır. İhtiyaçların tek tek gerçekleşmesi yaşam kalitesini arttırmaktadır. Engellenme ise bir tehdit ortamı oluşturmaktadır. Maslow "İnsan Olmanın Psikolojisi" isimli yapıtında hipotezlerinin bir kısmının tamamen kanıtlanmamış olsa da önemli veriler sunduğundan bahseder. Bunlardan biri, insanın değiştirilmesi mümkün görünmeyen içsel doğasıdır ve bu doğanın bir kısmı tüm insanlarda ortak olmakla beraber bir kısmı da özgündür. Kötü olarak değerlendirilemeyecek içsel doğanın incelenmesi mümkündür; ancak oluşturulması değildir (Maslow, 2023). Kötü olarak değerlendirilen eğilimler aslında duygu ve yeteneklerin engellenmesi ile meydana gelen tepkilerdir ve bunların arasında kin, nefret, yıkıcılık vb. olumsuzluklar yer alır. Öfke de aslında tek başına kötü olarak değerlendirilmemeli ve davranışa dönüşüp dönüşmediği ve oranı ele alınmalıdır. İnsan doğasını küçümseyen yaklaşımların arkasında ise, onu hayvandan ayıran bazı özellikler yer alır. Bunlar arasında içgüdülerin zayıflığı ve özellikle olumsuzluklar karşısında kolay boyun eğme, kültürel baskılardan kolay etkilenme vardır. Bunlar insan doğasının zayıf yönlerini simgelemektedir (Maslow, 2023). Maslow hasta kültürlerin hasta insanlar ortaya çıkaracağına inanmaktadır. Çalışmasında Sigmund Freud, Karen Horney ve Erich Fromm izleri görünmektedir. Freud'un iç

güdüler ve süperegö ile ilgili çıkarımlarının yanında Horney (2020, s. 101); bazı insanların neyin iyi ve neyin kötü olduklarına dair otomatik hükümleri olduklarından da bahsetmektedir. Fromm'un "olmak" ilkesi ise (2003, s. 124); özgürlük, bağımsızlık ve eleştirel düşünce ile birlikte ilerler. Araştırmalar; sosyoloji ve psikolojinin ne kadar büyük bir kesişim kümeleri olduğunu göstermektedir.

1.3 Güç İlişkileri ve Eşitsizlikler

Zygmunt Bauman (2022) kapitalist topluma eleştirel gözle bakarken azınlıkların nasıl yok sayıldıklarının da vurgusunu yapmaktadır. Ekonomik eşitsizlik için sadece bir boyutunu gösterirken, çarkın dönmesini sağlayan ekonomik açıdan güçlü kesim düzenli bir biçimde kazancını katlamaktadır. Sınıflar üzerinden söylemine devam eden Bauman alt sınıfın yok hükmünde olduğunu dile getirmektedir. Azınlık zengin kesimin gelirinin fakir ülkelerin bir kısmının tamamına denk olduğunu vurgulayan Bauman, kapitalist toplumu ve sosyalist toplumu birlikte alır. Modernizmin bu bağlamda memnun olunmayan durumdan çıkış yolu olarak görüldüğünü; ancak süreçte şartların farklı alanlarda eşitlik getirmediğini belirtir. Oysa her yeni oluşumdan mevcut eksiklikleri gidermesi beklenmektedir. Medyanın kapitalist toplumu destekler bir yol izlediği düşüncesi de üretilen içeriklerle desteklenmektedir. Alt sınıfın nasıl oyunun dışına itildiğini gözlemleyen Bauman; kapitalizmin ve modernitenin vadinin ve sonuçlarının doğurduğu olumsuzluktan bahseder. Baudrillard da (2017); kapital ve egemen sınıf kavramlarından farklı bir hegemonyanın altını çizer. Buna paralel terörizmi de hegemonyaya uygun bir biçim olarak tanımlamaktadır. Bir meydan okuma biçimi olarak terörizm kendisi dışında dünyanın geri kalanına karşı bir tutum sergilemektir (2017, s. 15). Storr da (2022, s. 116); şiddete başvurmanın kökeninde güç ilişkilerinin yattığından bahseder. İnsan doğasının hoş olmayan yüzü onu bu tarz eylemlere itebilir. Ancak kendisine bu denli benzeyene karşı gerçekleştirilen zulmün normal kabul edilen insanlar tarafından nasıl meydana getirildiği tamamen aydınlatılamamıştır.

2. Teknoloji ile Değiş(mey)en Zihinler

Antropologlar da dahil olmak üzere tarihte insan doğasının barışçıl, savaşçıl ya da her ikisi birden olup olmadığı kesinlik kazanmış görünmemektedir. Özellikle Sigmund Freud'un görüşlerinin sorgulanmadan kabul edildiği süre zarfında gerçek dışı yorumlar yapılmıştır (Storr, 2022, s. 12). Anthony Storr (2022); kendisini asıl ilgilendiren konuyu kadınların ve erkeklerin zaman içerisinde nasıl hassasiyetlerini kaybettikleri olarak açıklamıştır. Herhangi birinin belli bir eğitim şekli ile değişmesinin mümkün olup olmadığını sorgulamaktadır. Bu sorular yüzyıllardır konu ile ilgilenen farklı araştırmacılarca da sorgulanmış ancak kesinlik kazanmamıştır.

Söz konusu teknoloji olduğunda da, ortam ontolojisi önem kazanmakta ve algıda değişiklik göstermektedir. Bunun güncel örneklerinden biri de bilişim teknolojileri öncesi ve sonrası dünyanın yarattığı algı farklılığıdır (Günay, 2017, s. 164).

Günümüzün öne çıkan teknolojisi Enformasyon Teknolojisi olarak gösterilmektedir. Bazı toplumlar bunun işe yararlılığı ile ilgili sorgulamalar gerçekleştirirler de, bu alanda yetkinlik

kazanmanın diğer alanlarda da yetkinlik kazanılmasına yol açacağı yönündedir (Göker, 2000, ss. 5-6).

Tarihsel araştırmalara bakıldığında özellikle yeni teknolojilerin etkileri ile ilgili olarak çok sayıda olumlu ve olumsuz açıklama ile karşılaşmak mümkündür. Bu durum normal karşılanmakla beraber, farklı ülkelerdeki farklı uygulama yapılarına dikkat çekilmektedir. Teknolojinin emek açısından farklı kişi ve kurumlara alternatifler sunduğu da bilinmektedir (Taymaz, 1993, s. 36). Ancak gelişme ne boyutta olursa olsun düşüncenin yerini tutamayacağı Baudrillard'ın araştırmalarında vurgulanmaktadır. İnsanlar peşlerinde oldukları duyu, algı, haz ve acının eşdeğerini makinede ararlarken kendilerini silerek arzularını tatmin etme yoluna gitmektedirler (2012, s. 114-115).

2.1 Medya vs. Yeni Medya

İletişimde demokrasi ile gelen "kitle" damgası dikkat çekmektedir. Bir yorum beklendiğinde televizyon ile ilgili olanlar daha çok olumsuz olabilirken, bilgisayar ve internet ile ilgili ise olumlu sıfatlar duyulması şaşırtıcı değildir. Medyaya getirilen eleştiriler genel olarak izlenme oranlarını olumsuz yönde etkilemez. İnsanlar eleştirir ancak izlemeye devam ederler. Medyanın demokratikleşmesinin yanında değersizleştirilmesi de birbirine bağlı konular olarak görülür. Karmaşık bir ilişki söz konusudur. Burjuvaya karşı işçi sınıfı medya aracılığıyla kışkırtılabilir. Bilimin içerisinde önemli bir yer kaplayan eleştiri; oklarını medyanın kendisine de çevirebilir. Eleştirinin özellikle medya söylemlerinin içine işlenmesinin önemli nedenlerinden biri de Marksist akımlar gibi çeşitli düşünce akımları ile uyumlu olmasıdır. Burada dikkat edilmesi gereken de özellikle sosyolojik boyutta halkın hor görüldüğü ve belli azınlık bir kesimin bilinçli kabul edilmesidir (Maigret, 2014, ss. 32-35). Bazı yorumcular için medya demokrasi karşısında bir manipülasyon nesnesi olarak korkutucu da bulunmuştur. Kötümser bakış açısıyla, medyanın hipnoz etkisi ve aldaticılığı söz konusu olabilmektedir. Özellikle on dokuzuncu yüzyılda sosyalist ayaklanmalar dolayısıyla medya eleştirilirken, tüm dünyayı etkisi altına alan savaşlar sırasında kadınların radyo aracılığıyla izledikleri dizilerden aptallaştıkları öne sürülmüştür. 1950'li yıllar itibarıyla televizyon ve sinema hiyerarşik sıralamada önemli bir yerdedir. Medya karşısında duyulan yoğun korkunun arkasında, ihtimaller dahilinde güç kaybı yer almaktadır. Bu noktada ilgili kişi ve kuruluşların sorumluluk almaları önem kazanmaktadır. Ancak medyanın ölçsüz bir gücü olduğu konusu tarihte tam anlamıyla doğrulanmamıştır. Hitler ve radyo örneği bunun önemli bir örneğidir. Radyo önemli bir propaganda aracı olarak kullanılmış olsa da, çoğunluk oyu alınamamıştır (Maigret, 2014, ss. 69-72).

İnternet ise özellikle başlangıç yıllarında herkesin paylaşımında bulunduğu ütopyik bir güç olarak görülmüştür. İnternet ile kurulan global köyde eşzamanlılık, özgürlük gibi önemli özellikler yer almaktadır. Toplumsal hiyerarşi sonlanmış gibi görünür. İnsanlar televizyonun meydana getirdiği edilgen kültürden kurtulmuşlardır ve ortak bir akıl için daha önce görülmemiş bir fırsat doğmuştur. Ancak internet ile ilgili söylemlerin her yerde aynı olduğunu düşünmek de doğru değildir. Farklı kültürlerle mensup çeşitli aydınların düşüncelerinin birbirinden farklı olduğunu söylemek gerekir. Serbest dolaşım her zaman sanıldığı gibi olumlu değildir ve saldırı gibi çeşitli kaygılandırıcı eylemlere zemin hazırlamıştır. Aslında internet tek başına bir medya, başka bir ifadeyle teknik bir oluşumdan

fazla değildir. Önemli görülmesinin temel nedenlerinden biri görüntü, metin ve sesi bir araya getirmesidir (Maigret, 2014, ss. 328-329). Bunun için "hiper-metin" yazılımlar geliştirilmiştir. İnternetin sağladığı multimedya özelliği eski ve yeni medyayı birbirinden ayıran en önemli özellik olarak gösterilmektedir (Bulunmaz, 2014, ss. 28-29).

Bazı araştırmacılar için internet adeta bir süper medyadır (Maigret, 2014, s. 329). Kitap, dergi, gazete, televizyon gibi geleneksel araçlar karşısında bir tehdit olup olmadığı sorgulanır. Diğer medyalar kitlelerle etkileşimde bulun(a)mazlar. Bu yeni ilişki bilgi ve eğlenceyi de birleştirmektedir. İnternetle beraber geleneksel medyaya ait olan edilgenlik özelliği ve zorbalık aşılabilir görülür. Castells de ağ toplumunu açıklarken, kapitalizmin yerini alacak bilgi kapitalizmine dikkat çeker. Toplumsal ilişkilerde hiyerarşinin ortadan kalkması bir devrim yaratacaktır. Gelişmelerin en önemlilerinden biri de bilginin kendiliğinden gelecek oluşudur. Sınıflar sonlanırken, birey odaklılık öne çıkar. Ancak ister tüketim toplumu, ister bilgi toplumu olsun, tamamen övgü ya da salt yergi içeren söylemlerden uzak durmak ve oluşumu toplumsal katkı yönüyle irdelemek yerinde olacaktır (Castells'den akt. Maigret, 2014 ss. 330-331). İnternet medyası ile tartışılan konulara çok kapsamlı bakış açılarının taşınması mümkündür (Güran ve Özarıslan, 2023).

Ağ toplumunun en önemli kuramcılarında olan Castells'in olumlu açıklamalarının yanında internet ile gerçekleşen bilgi akışının yoruma açık ve/veya muhtaç oluşu göz ardı edilemez gerçeklerdendir. Çünkü farklı mantık katmanları bir araya gelmektedir.

2.2 Yeni Medya Yeni İhtiyaçlar Sorunsalı

Abraham Maslow'un ihtiyaçlar piramidi sosyal bilimler içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu ihtiyaçlardan birincisi fizyolojik ihtiyaçlardır ve yeme, içme, uyuma faaliyetlerini kapsamaktadır. Kişiler bu ihtiyaçlarını karşılarılarsa piramidin üzerindeki diğer ihtiyaçlarına geçebilirler. Piramidin en tepesinde ise kendini gerçekleştirme yer almaktadır. Yirmi birinci yüzyıl şartları ihtiyaçlar hiyerarşisini yeniden gündeme getirmektedir. Dijitalleşme, bilgisayarlar ve diğer akıllı cihazlar yanında internet ve sosyal ağlar insanlar için yeni gereksinimler oluşturmaktadır.

Özellikle yeni medyanın yanlış kullanımı ile ortaya çıkabilecek sorunlar bulunmaktadır. Bunun önüne geçilebilmesi için yeni medya konusunda eğitilmiş olmak konusu da ayrıca önemsenmelidir (Bayer ve Özek, 2021). Medya okuryazarlığı bireylere bilgi bombardımanı içerisinde faydalı olanla olmayanı ayırma, alt metinler konusunda uzmanlaşma gibi temel becerilerin kazanılması noktasında faydalı olmaktadır. Çünkü bireyler konvansiyonel medyada olmadığı kadar enformasyonla karşı karşıya kalmakta, anlamlandırdıkları ölçüde algıları şekillenmekte ve bilgi aktarımlarında bulunmaktadır.

3. Araştırma Metodu

Nitel araştırma yöntemleri arasında içerik ve söylem çözümlemesi önemli bir yer tutmakta, çözümlemede dilsel ve zihinsel boyutlar ele alınmaktadır. Söylem araştırmasının alanı çok geniş olduğu için bilgi çeşitliliği de yaşanmaktadır. İletişim sorunları da söylem araştırmalarında önemli bir yer kaplamaktadır. Söylemin yorum içerip içermediği ve

yorumların kurama dayandırılması önemlidir. Örneğin Van Dijk'ın kendi dilbilimini geliştirerek ortaya koyduğu eleştirel söylem çözümlemesi ise daha çok güç kullanımı ve mücadele ile ilişkilendirilmektedir. Söylemin anlaşılması noktasında aynı toplumdan insanların yer alması önemli görülmektedir (Duman, 2018).

İçerik çözümlemede kullanılan haber çerçeveleme yönteminde amaçlılık ön plandadır (Bagdollakızı, 2024, s. 67). Özellikle 1980'li yıllar itibariyle "haber çerçeveleme" yöntemi yaygınlık kazanmıştır (Durur, 2011, s. 22). Çerçevelemede ayrıca süreçler üzerine odaklanılmaktadır (Erdoğan, 2005, s. 36). Çerçeveleme ile kavramların ve olayların seyirci tarafından anlaşılma biçimi etkilenebilmektedir (Özarlan ve Güran, 2015). Çerçevelemenin önemli rasyonel işlevlerinden biri de düzenli tekrarlarla sonuca ulaşmayı kolaylaştırması ve düşünsel faaliyetin yükünü azaltmasıdır (Güran ve Özarlan, 2022, s. 1226). Haber çerçeveleme hem gazetecilerin hem de medya kuruluşlarının bir konuyu nasıl çerçevelediklerini ele almaktadır. Çerçeveleme sürecinde gazetecilerin diğerleri ile olan etkileşimi de oldukça önemlidir (de Vreese, 2005). Çerçeveleme tek bir mesajın bile okuyucu/izleyici için ne kadar önemli olabileceğinin anlaşılması açısından da önemlidir (Entman, Matthes, Pellicano, 2009).

Bu çalışmada iki buçuk milyon aboneye sahip "The Guardian" gazetesinin youtube kanalı üzerinden paylaştığı yakın tarihli Gazze konulu içerikler incelenmiştir. Dolayısıyla çalışmanın evrenini Birleşmiş Milletler'in Gazze Soykırımı olarak kabul ettiği İsrail Eylemleri oluştururken, çalışmanın örneklemini ise en popüler Batı Medya organlarından biri olan Birleşik Krallık merkezli "The Guardian" youtube kanalının amaçlı örneklem ile seçilmiş "Yeşil Hat Boyunca (Along the Green Line)" üç bölümlük seri ile "Sahada (On the Ground) bölümü oluşturmaktadır. Dünyanın en önemli haber organlarından biri olan The Guardian'ın YouTube video serisi üzerinden İsrail-Filistin çatışmasına güncel yaklaşımlar ele alınacak, hem medya organının hem de konuşmacıların değerlendirmelerinde taraflı olup olmadıkları ve hangi kavramlar üzerinde durdukları anlaşılmaya çalışılacaktır.

3.1 Medyanın Gözünden Çatışma ve Soykırım

Soykırım kavram olarak çok eski olsa da kelime olarak kullanımı buna kıyasla oldukça yenidir. Özellikle 1970'li yıllar itibariyle araştırma alanı olarak görülmeye başlanmıştır (akt. Nijim, 2023, s. 171).

Gilbert Achcar "Barbarlıklar Çatışması" kitabında (2012, s. 100) El Kaide lideri Bin Ladin'in farklı zamanlarda ABC kanalı ve El Cezire kanalına vermiş olduğu röportajlardan önemli noktaları aktarır. Clinton yönetimini "Yahudi" çıkarlarına yönelik hareket etmekle suçlayan Bin Ladin, aynı zamanda Amerika'yı Irak'a karşı kışkırtıcı davranmakla da itham etmektedir. Başlangıçta barışçıl bir tutum benimsemenin önemini vurgularken, El Cezire kanalına aktardığı bilgilerde ise Amerikalı olmanın düşman olmak için yeterli olduğunu dile getirmektedir. Achcar'a göre açıklamalar "ağır hata" olarak nitelendirilebilir. İzlenen yol ABD'nin geri çekilmesini sağlamadığı gibi, tahripkâr ve canice sonuçlara yol açmıştır. Çalışmanın önemli bir vurgusu da düşman görülen ülkenin karşısında kullanılan kamikazelerin ki bunların önemli bir kısmının Filistinli olduğu bilinmektedir, siyasi ya da stratejik herhangi bir hesaplara hareket etmiyor olduklarıdır (Achcar, 2012, s. 101).

Ahcar'ın medyatizasyon vurgusunda öncelikle 11 Eylül saldırılarının nasıl dramatize edilip dünya gösterisi haline geldiği önemli bir yer tutmaktadır. Böylelikle beraberinde gelecek emperyal zorbalıkların da üstü örtülebilmektedir (2012, s. 45-46).

3.2 Youtube Haber Kanalları Gözünden "Gazze"

Popüler yazılı basın organları youtube platformu üzerinden de çok sayıda seyirci ile etkileşime girebilmektedir. Kanalların abone sayılarının yanında video izlenme oranları bunun en somut kanıtıdır.

The Guardian'ın youtube haber kanalının Gazze ile ilgili üç bölümden oluşan yayınların birincisi "Yeşil Hat Boyunca (Along the Green Line)" ile ilgilidir. Yeşil Hat haritada yer almasına rağmen, söz hakkı verilen kişiler çoğunlukla bu yerle ilgili kesin bir şey söyleyememektedir. Haritada görünen ile somut gerçeklik tam olarak örtüşmemektedir. Araştırmacı muhabir yolculuğuna Kudüs'ten başlamaktadır. Yeşil Hat Filistinli biri için Siyah Hat olarak tanımlanır ve yaşattıkları dolayısıyla önemsenmezken, kimi de Kudüs'te Yahudi mevcudiyetinden memnun olduğunu dile getirmektedir. Söz hakkı verilen kadın konuşmacı bulunduğu yerden gururla Kral Herad ve Kral Solomon'un tapınaklarını yerlerini göstermektedir. Cami ile bu tapınakların kadının konuşmasına göre birlikte yer alması mümkün değildir. İsrail asıllı kadının ifadesine göre; Filistinliler ile İsraililerin Yeşil Hat üzerinde barışçıl bir biçimde yaşamalarına imkân yoktur. Çünkü burası yalnız onların evleridir. Onlar sadece Tel Aviv ve Haifa'da yaşamamaktadır. Kudüs'ün İsrail'in merkezi olduğu bilinmelidir. Filistinliler üçüncü tapınağın var olacağını bilmelidirler. Dünya'ya çok fazla Arap ülkesi var olduğunu, ancak sadece bir tane İsrail vatani olduğunu vurgulayarak kendilerine gördüğü hakkı dile getirmektedir. Sonrasında konuşan Filistinli adam da zaman içinde meydana gelen değişimi gözler önüne sermektedir. Bulduğu yerde çok sayıda kamera ve İsraili polisler yer almaktadır. Doğu Kudüs'te çok sayıda Filistinli yer almaktadır. Filistinliler için bölgede kullandıkları sakıncalı görülen bir kelime bile hapse girmelerine neden olabilmektedir. Üstelik bu sözcüğün hakaret vb. söylemler olmalarına da gerek yoktur. Ancak konuşmacı kendisini riskli grupta görmeyen ötesinde, mağduriyetin sesi olarak dile getirmektedir. Filistinli kadın konuşmacı da yaşananların kendilerini zihinsel anlamda olumsuz etkilediğini dile getirmektedir. İsrail için Filistinliler tehdit olarak görülmektedir. Filistinli erkek konuşmacı da İsrail'in herhangi bir tehdit ile karşı karşıya olmadığını tam tersi Filistinlileri korkuttuklarını vurgulamaktadır. Filistinlilerin sürgün edilmesi istenmekte ve herhangi bir barışçıl çözüm yolu da görünmemektedir. Filistinli konuşmacı için kendi ülkesinde İsrail asıllı bir kadının camiye yıkıp üçüncü tapınaklarını inşa edeceklerini dinlemek oldukça vahim bir duruma işaret etmektedir. Konuşmacı son cümlesinde bir fantezi uğruna gözyaşlarının döküldüğünü dile getirir. Bu bölüm dört milyondan fazla kişi tarafından izlenmiştir.

Kanalın Gazze ile ilgili hazırladığı programın ikinci bölümünde muhabirin karşılaştığı ilk İsraili adamın "yeşil hat" ile ilgili olarak öyle bir yer bilmediğini ve her yerin İsrail olduğunu söylemesi dikkat çekicidir. İlk konuşmacı 7 Ekim tarihinden itibaren savaşın devam ettiği gerçeği ile cümlelerine başlamaktadır. Videoda Batı Şeria, İsrail ve Yeşil Hat vurgusu yapılmaktadır. Konuşmalarda hem İsraililere hem de Filistinlilere yer verilmektedir. Bir

konuşmacı tüm olumsuzluğu politikacılara yüklemektedir. İşgal altındaki Batı Şeria araştırılmaktadır. İsrail ordusu tarafından yıkıma uğratılan bölgeler gösterilmektedir. Söz hakkı verilen Filistinli bir adam İsrail ordusu varken güvende olmadıklarını dile getirmiştir. Mülteci kampında insanların her an bir olumsuzlukla karşılaşmaları mümkündür. Konuşmalar sırasında da ateşlemelerin devam etmesi söylenenleri doğrulamaktadır. Bu sırada aktivistlerle de görüşülmektedir. On altı ailenin birlikte kalmak zorunda oldukları yerler gösterilir. Konuşmacı kadın hepsinin tek tuvaletlerinin olduğunu söyler. Havalandırma da yoktur. Mülteci kampında eve dönemeyecek olmanın nasıl bir his olduğu sorulduğunda konuşmacı kadın, evini görmenin ancak oraya ulaşamamanın ne kadar kötü bir his olduğunu açıklamaktadır. Filistinli kadın 1948 senesi itibariyle meydana gelen tüm olumsuzluklardan İsrail'i sorumlu tutmaktadır. Batı'nın Filistinlilerin güvenlik hakları olmadığını düşündüğünü dile getirmektedir. Kendisinin arzuladığı tek eylem barıştır; ancak Siyonist yöntem ile bu sağlanamayacaktır. Sıra İsrail tarafından örülen duvara geldiğinde de konuşmacı adam birlikte barış içinde yaşamak istediğini vurgulamaktadır. Filistinli konuşmacı İsrail halkının kendisi için bir sorun teşkil etmediğini beraber yaşayabileceklerini dile getirmektedir. Ne İsraili ne de Filistinli bir çocuk bile zarar görmemelidir. Tulkarm'dan ayrılan haberci Yeşil Hat üzerinden açıklamalarda bulunur. Kameralar bazı anlar ve alanlarda sakıncalı görülebilmektedir. Filistinli farklı bir konuşmacı İsrail için savaşı bırakmanın bir yolu yoktur. Onlar için mutlaka kendilerini haklı gösterecek bir neden olacaktır. Bir diğer konuşmacı için doğa ile ilgilenmek savaşın olumsuz etkilerinden korunmayı sağlamaktadır. Kendisini olup bitenlerin dışında tutmaktadır. Farklı bölgelerde insanların savaş devam ederken barışçıl yaşam sürebilmeleri şaşırtıcıdır. Batı Şeria'ya çok yakın bölgede konumlanan konuşmacı için Filistin ve İsrail arasında kesin çizilmiş sınırlar vardır. İsraili konuşmacı 7 Ekim itibariyle olanları bir cezalandırma olarak değerlendirir. Tüm eylemler halk arasında değil, politikacılar arasında gerçekleşmektedir. Son konuşmacı politikacıları isim vermeden ağır bir dil ile eleştirmektedir.

Programın üçüncü ve son bölümünde başlıkta "Sahada (On the Ground)" ve "Bizim Soykırımımız (Our Genocide)" başlıkları kullanılmıştır ve diğer bölümlerde olduğu gibi farklı görüşlere sahip kişilerin açıklamalarına yer verilmiştir. Bu bölümde de İsrail'in 1949 senesinde Batı Şeria ve Gazze olmak üzere ayrıldıkları bilgisi muhabir Matthew Casel tarafından yapılmaktadır. Muhabir Casel; Matel adında Filistinli kadınla konuşurken silahlı saldırılar ve patlamalar devam etmektedir. Buldukları yerdeki görsel ve işitsel unsurlar da aslında tehlikeli noktalardan yayın yapıldığını göstermektedir. Yeşil Hat ve Gazze Şeridi üzerinden pek çok şey gözlemlenebilmektedir. Bin iki yüz kişi öldürülmüş ve iki yüz elli rehine de gönderilmiştir. Video birinci bölümde konuşan İsrail yanlısı adamın ortaya çıkan durumun soykırım olarak değerlendirilmesi ile ilgili olarak, tek taraflı bir değerlendirme olduğu açıklamasında bulunması dikkat çekicidir. Konuşmacıya göre binlerce kişi ölmüştür, ancak hepsinin masum olmadığı da bir gerçektir. Barış yolunun denendiğini ve kendisinin de böyle bir savaşı arzu etmediğini ancak buna mecbur kaldığını dile getirmektedir.

Söz hakkı tanınan bir genç kız insanların yaşamak ile hayatta kalma mücadelesi vermek arasında kaldıklarını ve Gazze'de yaşananların da kesinlikle bir ölüm kalım savaşı olduğunu dile getirmesi önemlidir. Bölgedeki insanlar sıradan bir yaşam sürmemektedirler.

Muhabirin konuştuğu on dokuz yaşındaki Filistinli Gazeteci kızın  niversitesi saldırılar sonucu yıkılmıştır. Kendisi muhabire bulunduğu bölgeden olup bitenleri aktarmaktadır. Kadın Gazetecinin babası da aynı meslektedir. İçinde bir umut taşıyor olduğunu gösteren bazı işaretler kameraya yansıtılmaktadır. Patlamalar sonunda, yıkıntılar arasında ayakta kalmaya devam etmiş bitkiler bölge için az da olsa umut vericidir. Ancak gazeteci kız beş dakika içinde bile ne olacağının bilinmediğini ve durumlarının korkutucu olduğunu dile getirir. İnsanların genelinde korku iklimi hakimdir ve bunun nedeni de İsrail ordusu olarak gösterilmektedir. 2023 senesinde savaşın başlaması ile birlikte altmış bine yakın Filistinli  ld r lm şt r. Gazeteci kızın akrabası da bunlardan biridir. Savaşın yanında temiz su ve hijyen sorunları da artarak devam etmektedir. Gazetecilik okuyan kız için başlarına gelen onca Şey devam etmek için fazlasıyla motivasyon kırıcıdır; ancak bu sırada kameraya yansıyan babası devam etmesi gerektiğini söyleyerek cesaret aşılar. Çünkü onlar önemli bir kitleye ses olacaktadırlar. Bu noktada gazeteciliğin asla suç ile bağdaşmadığı da vurgulanır. Ancak özellikle de ateşkesten sonra savaşın yeniden başlaması genel olarak Filistin halkı içerisinde enerji bırakmamaktadır. Bölümün sonunda Filistinlilerin özellikle eşit haklar ve barış isteklerinin vurgusu yapılmaktadır.  l mler, açlık ve korku ikliminin sonlanması arzuları çok açıktır.

Muhabir Matthew Cassel "Bizim Soykırımımız – İsraililer Gazze'deki savaş hakkında ne hissediyorlar?" başlıklı videoda Gazze'ye altmış kilometre uzaklıkta bulunan Tel Aviv'in sahilinde İsraililer ile görüşerek düşüncelerini anlamak istemektedir. Başlangıçta konuşan genç bir kız rahat bir beden dili ile iki yıldır savaşın devam ettiğini ve bu durumun İsraililerin dayanıklılığını gösterdiğini dile getirir. Sahilde yakınlarda voleybol oynayan genç bir erkek de gülümseyerek buldukları ortamda barışçıl bir atmosfer varsa bunun Gazze'de onlar için savaşan orduları sayesinde gerçekleştiğini söylemektedir.

Matthew Cassel Tel Aviv'deki pazarlar, spor alanları, barları bir başka ifadeyle eğlence ve alışveriş yerlerini yani insanların toplu oldukları yerleri gezerek fikirlerini almaktadır. Örneğin pazar yürüyüşü sırasında bir satıcının kendisinin bunları satarken Gazze'de çok sayıda insanın açlıkla mücadele ediyor olmasını değerlendirmesini ister. Satıcı özellikle bir cevap vermekten kaçınır.

Pazar yürüyüşünün devamında gençlere denk gelmektedir. Genç kızlardan biri Gazze olaylarını Hollywood'a benzeterak "Gazawood" Şeklinde değerlendirir. Uzun saçlı genç kız düşüncelerini açıklamak konusunda pazardaki adamdan daha açık davranır. Genç kıza göre fikirlerin Őekillenmesi büyük oranda da Instagram gibi sosyal ağlarda meydana gelmektedir. Kendisinin ve pek çok İsrailinin temel arzularının rehinelerin evlerine dönmeleri olduğunu söyler insanları ve çocukları umursadığını vurgular. Ancak sosyal medya gerçekleri yansıtılmamaktadır. İler acısı görsellerin önemli bir kısmı bilhassa İsrailileri kötü göstermek için paylaşılmaktadır. Son cümlesinde de yaşam mücadelesinin asıl sebebinin " Hamas " olduğunu dile getirmektedir.

Cassel ilerleyen dakikalarda on dokuz yaşında ve iki ay içerisinde orduya katılmayı planlayan genç Pazar satıcısına olaylar ile ilgili fikirlerini sorar. Gencin düzenli olarak Gazze'de 7 Ekim itibariyle hiç masumiyet kalmadığını dile getirmesi dikkat çekici bir söylem olarak değerlendirilebilir. Sadece erkekler değil, kadınlar ve çocuklar da masum değildir.

Kadınlar terörist anneleri, çocuklar da geleceğin katilleri konumundadır. Genç konuşmacının görüşlerine sıkı sıkıya bağlı olduğu kullandığı sözcüklerden anlaşılmaktadır. Ölenlerin bir kısmının resimlerini asmıştır. Onlardan biri de Nova'da ölen bir arkadaşıdır.

Akşam saatlerinde Cassel Tel Aviv'in merkezinde devlet ve özellikle Benjamin Netanyahu karşıtı gösteriler kameraya yansımaktadır. Gösteri yapan grupların önemli bir kısmının savaş karşıtı olduğu gözlemlenmektedir. Bu sırada Cassel'in konuştuğu yaşlı bir kadın mevcut durumun suçluları arasına Avrupa ve Avusturalya'yı da katar. İslam asıl sorunmuş gibi de gösterilir. Asıl tehdit İslam'dır ve ele geçirilmeye çalışılan da İsrail'in yakınındaki topraklar değil, direkt İsrail'in kendisidir. Dolayısıyla burada söz hakkı tanınan yaşlı kadın aracılığıyla İsraililer ile sempati kurulmasa da empati yapılmasının yolunun açıldığı söylenebilir. Aynı zamanda bir inançlar çatışması ve onun sonuçlarının yaşandığı yorumu yapılabilmektedir.

Başka bir konuşmacının üzerinde Filistinlilerin hayatlarının önemli olduğunun vurgulandığı bir tshirt giyen genç adam; insanların özellikle Batı'nın İsraililer ile ilgili fikirlerinin merak ettiklerini dile getirir. Kameraya yansıyan bir başka ilginç olay da restoran çalışanı bir kadının Cassel ve ekibine düşman gözle bakarak konuşanları uyarmasıdır. Cassel çalışan kadın tarafından Filistin yanlısı olmakla itham edilir. Farklı bir marjinal durum da Cassel bir sosyal medya fenomeni ile konuştuğu sırada yaşanır. Genç adamın yaşananları ciddiye almadığı görülür. İçlerinde bulunduğu durum için, "salak, sevimli" vb. ifadeler kullanır.

Son olarak bir gece kulübüne uğrayan ve Gazze'de kaldıktan sonra orada eğlenmeye gelen insanların ruh hallerini anlamak isteyen Cassel bu kadar yakın mesafelerde bu kadar farklı hayatların yaşanıyor oluşunun normal karşılanmasının mümkün olmadığını ifade eder. Çünkü bir tarafta yaşam mücadelesi diğer tarafta ise eğlence devam ederken, sorgulanan insanlıktır.

Video sonunda ikinci kez söz hakkı tanınan kısa saçlı bir İsrail vatandaşı kadın, İsraililer olarak bunca ölümün neticesinde ne olursa olsun kendilerinin başarısız taraf olduğunu dile getirmesi kayda değer bir söylem olarak öne çıkmaktadır.

3.3 Araştırma Bulguları

The Guardian'ın Batı Medyası içerisinde yer alan popüler bir haber kanalı olduğu bilinmektedir. Bu kanal youtube üzerinden yayın yaparak kısa sürede milyonlarca kişinin paylaşılan içerik hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktadır.

Videolardan anlaşıldığı üzere muhabir fazla açıklama ve yorum yapmadan her videoda farklı taraflardan konuşmacıların fikirlerini almakta, özgürce konuşmalarını sağlamaya çalışmaktadır. İsrail'in Filistinlilerin bombalandığı topraklardan kendi vatanları olarak bahsetmeleri ortak noktalardan biri olarak dikkat çekicidir. İsrail halkının kameraya yansıyan konuşmalarına göre asıl sorun Filistinlilerin orada bulunmalarının ötesinde kendi vatanlarını onlarınmış gibi görmeleridir.

Filistinli konuşmacılar da en başından barışçıl bir durumun içinde yer almadıklarını ve ikinci sınıf vatandaş muamelesi gördüklerini, kendilerine eşit haklar tanınmadığını dile getirmektedirler. Bunların yanında sivil hakkı tamamen masum bulup siyasi figürleri

suçlayanların da sayısı azımsanmayacak kadar fazladır. Yayınların tamamının ortak vurgularının İsrail'in Filistin karşısında durdurulması mümkün görünmeyen küresel bir güç oluşudur.

Şekil 1

"God Gave Us Israel, All Of It" Başlıklı Yayından Görüntüler

Muhabir yayında Yeşil Hattın nerede olduğunu sorar ve karşılığında öyle bir şeyin hiç var olmadığı cevabını alır. Bu konuşma sırasında İsrail asıllı vatandaşın aslında Cassel'in neden bahsettiğini çok iyi anladığını, ancak tarihte bahsi geçtiği şekilde değerlendirmede görülmemektedir.

Kadın konuşmacı ise planlanan üçüncü tapınak ile caminin birlikte var olmalarının uygun olmadığına çoktan karar vermiştir. Muhabir Cassel emin olmak için tekrar sorar ve ilerleyen saniyelerde de kadın müezzinin ne söylediğini duymak zorunda olmaları gerektiğini belirtir.

Şekil 2

Israel "Must Win Every War" Başlıklı Yayından Görüntüler

Muhabir Cassel mülteci kamplarının toplandığı bölgelerden arabayla geçerken seyirciye İsrail ordusunun yıkılmış olduğu binalar gösterilir. Bölge çoğunlukla tahrip edilmiştir. Elverişli bir yaşam alanı olarak değerlendirilmesi imkânsız hale gelmiştir.

Şekil 3

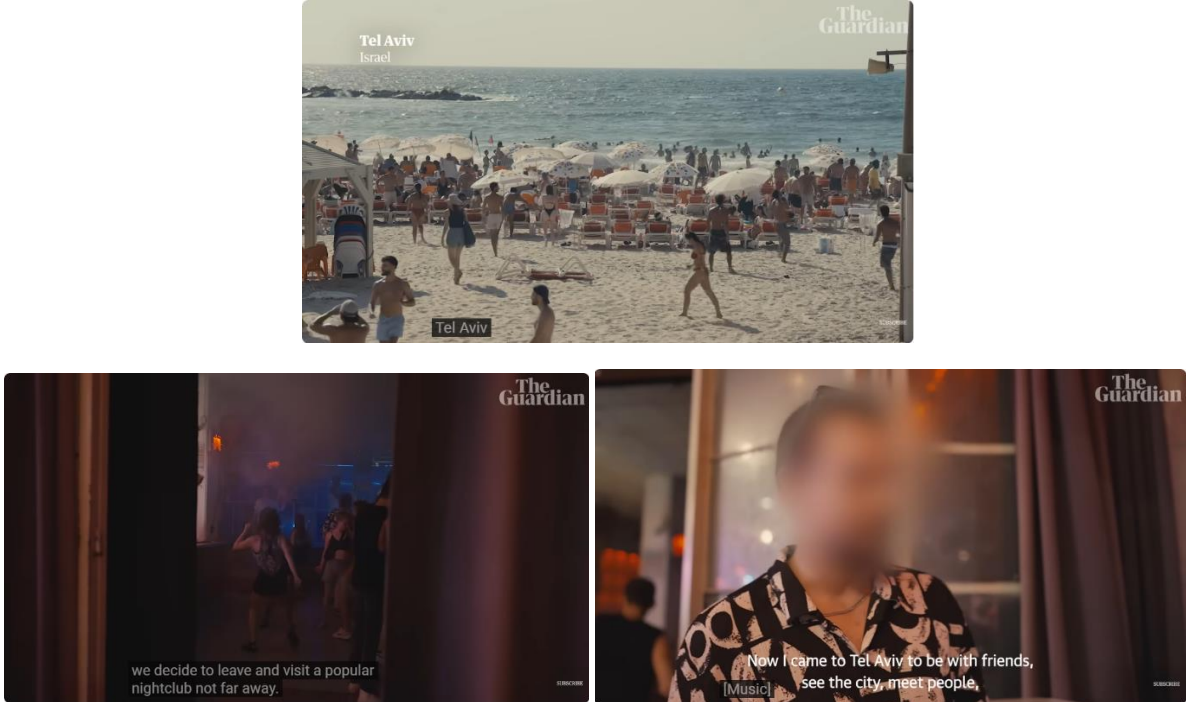
Gaza: "Clean It Out Then Bring In Something Good" Başlıklı Yayından Görüntüler

Cassel; Gazze'de olup bitenleri öğrenmek için Filistin vatandaşı gazeteci bir kadın ile irtibat kurar. Aralarında geçen diyalog üzerinden bir değerlendirme yapıldığında kadının kendi, ailesi ve Filistin halkı için barış içerisinde bir yaşam dışında başka bir istekleri olmadığı sonucuna varılmaktadır. Kameraya yansıyan görüntüler neredeyse tamamen enkaza dönmüş bir yerde hayatta kalmak için direndiklerini ve orada kalmaya devam etmeye kararlı olduklarını göstermektedir.

Şekil 4

Our Genocide Başlıklı Yayından Görüntüler

"Our Genocide" başlıklı videoda İsrail Tel Aviv'de sahilde insanların gerek güneşlenerek, gerek denize girerek, gerekse de top oynayarak günlük yaşamlarını keyifli bir biçimde sürdürdükleri görülmektedir.

Yayının son dakikalarında Guardian muhabiri Cassel Tel Aviv'de bir gece kulübünü ziyaret ederek orada siyah desenli gömleli bir adamla konuşur ve onun tel Aviv'de bulunma sebebinin

arkadaşları ile vakit geçirmek, şehri görmek ve insanlarla konuşmak olduğunu öğrenir. Cassel'in ziyaret ettiği gece kulübü Tel Aviv'in popüler yerlerinden biridir.

Tablo1

Gazze Konulu The Guardian Youtube Kanalı Yayın Bilgileri

Kanal Adı	Yayın Başlığı (Orijinal)	Yayın Tarihi	Görüntülenme Sayısı	Haber Çerçevesi
The Guardian	'God gave us Israel, all of it' Along the Green Line: Episode 1	03.06.2025	4.130.416 m.	Belirsizleşen Yeşil Hat, Ötekileştirme
The Guardian	Israel 'must win every war' Along the Green Line: Episode 2	18.06.2025	1.155.413 m.	Barışın İmkânsızlığı
The Guardian	Gaza: 'Clean it out then bring in something good' Along the Green Line: Episode 3	04.07.2025	724.802	Yaşam Mücadelesi
The Guardian	'Our Genocide': How do Israelis feel about the war in Gaza? On the Ground	16.09.2025	4.623.999 m.	Duyarsızlığın Normalleştirilmesi

4. Sonuç

Baudrillard'a göre (1987); modernitenin en temel özelliklerinden biri de Batı'dan yayılarak homojenlik göstermesidir. Günümüzde devam eden bu özellik Gazze'de yaşananlar özelinde ve Batı Medyası'nda yansımaları ile ele alınıp haber çerçevelemeden yararlanılarak bakıldığında yaşananların farklı taraflarda yarattıkları etkinin izleyenler tarafından fark edilmesi isteğinin genel olarak tüm yayınlarda hakim olduğu söylenebilir. İsrail cephesi olaylardan tamamen Hamas'ı sorumlu tutarak suçsuzluklarını ispat etmeye çalışırken, Filistinlilerin mağdur olduğunu düşünenler için ise yayın sırasında devam eden patlamalar çaresizliğin yanında fazlasıyla üzüntü ve öfke de doğurmaktadır. İsrail'in ikili çatışmada daha güçlü konumda olduğu yayınlardaki görsel unsurlar ve söylemlerle desteklenmektedir.

Batı medyası seyirciye bir tarafın çaresizliğini gösterirken eylemleri "soykırım" olarak nitelendirilen taraf içinse, özellikle Birleşmiş Milletler'in açıklamalarının akabinde gösterilmeye devam eden fotoğraflar ve videolar ile açık şekilde bir taraf canavarlaştırılırken, diğer tarafın ise tamamen mağdur konuma getirildiği ve bunu yansıtan bir algı yaratılmaya ve yayılmaya çalışıldığı görülmektedir. The Guardian gibi popüler bir yayının organının içeriklerde özellikle "soykırım" ifadesini kullanması İsrail halkı ile konuşurken Filistin halkı ve Gazze'de hayatını kaybedenler için "empati" yaratma çabası olarak değerlendirilebilirken, son yayında Tel Aviv'de farklı mekânlarda eş zamanlı eğlenen insanlar da izleyiciye güç ile gelen bir kayıtsızlığı bir başka ifadeyle toplumsal duyarsızlaşmanın normalleştirilmesini göstermektedir.

Abraham Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin ilk adımı olan fizyolojik ihtiyaçların 21. yüzyılda yapay zekânın konuşulduğu, teknolojik gelişmelerin hiç olmadığı kadar hızlı bir biçimde ilerlediği günümüzde halen karşılanamıyor oluşu dikkat çekici çıkarımlardan biridir. Piramidin tepe noktası olan ve günümüzde geçerli kabul edilen "kendini gerçekleştirme"nin özellikle Filistin halkı için yakın gelecekte bir olasılık olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını ortaya koymaktadır.

Bunların yanında Erving Goffman'ın çerçeveleme teorisine göre bir inceleme yapıldığında da; incelenen yayınlarda "soykırım" sözcüğü hem başlıkta hem de içerikte kullanılsa da İsraili

vatandaşlara söz hakkı tanınması ve konuşmacıların önemli bir kısmının özeleştirici yapmadan Filistin halkı yanında Hamas'ı suçlayıcı ifadeler kullanarak, kendi topraklarını koruduklarını dile getirmeleri İsrail'in önemli bir kısmının Filistinliler ile empati yapmadıklarını göstermekte ve izleyiciye İsrail bakış açısını da sunan önemli ifadeler içermektedir.

Daha önce yapılmış olan araştırmalara bakıldığında bir kısmının 2023 senesinin Ekim ve Kasım aylarındaki çatışmaların medyada yansımalarına odaklandığı görülmektedir (Ali, Khan ve Riaz, 2024). Bundan daha önce 2021 yılı Mayıs ayında yaşanan çatışmanın da araştırmalara konu olduğu bilinmektedir (Bhowmik ve Fisher, 2023). Marda Dunskey onlarca medya kuruluşunun çatışmayı nasıl ele aldıklarını inceleyen bir kitap yazmıştır ve Amerika'nın dış politikası ile ilgili bilgiler aktarmıştır (Dunskey, 2008). Tek medya kuruluşunun nasıl haber yaptığını inceleyen çalışmalar da vardır. Konu ile ilgili bir makalede The New York Times'ın çatışmayı nasıl ele aldığı incelenmiş ve çatışma haberlerinin etik olmadığı sonucuna varılmıştır (Hajra Chaudhry, 2024). Ayrıca konu ile ilgili makaleleri inceleyen çalışmalar da vardır. Örneğin; Ehsham, Jabar ve Yunus (2025) makalelerin temalarını incelemişler ve haber çerçeveleme, görsel çerçeveleme, medyada önyargı ve ideoloji, eleştirel söylem analizi vb. yöntemlerin kullanıldığı bilgisine ulaşmışlardır. Ana akım medyada ve sosyal medyada son zamanlarda yapılan bir araştırma da Batı mediasının seçici, duygusal ve İsrail'i destekleyen haberlerinin yanında sosyal medyada daha aktivist söylemlerin yer aldığını ortaya koymuştur (Taufiq, Alam ve Dermawan, 2025). Guardian medya kuruluşunun youtube video serisi özelindeki bu çalışma da güncel yayınlarla desteklenebilir ve/veya farklı bir medya organının video serisi ile karşılaştırılabilir. Ayrıca izleyicilerin düşüncelerinin derinlemesine yer verileceği çalışmalar da konu ile ilgili farklı görüşleri ortaya koyacaktır.

TEŞEKKÜR

—

FINANSAL DESTEK

Yazarlar bu çalışma için herhangi bir finansal destek almadığını beyan etmişlerdir.

ETİK

Bu çalışmada etik ilke ve standartlara uyulduğu beyan edilmiştir..

YAPAY ZEKA KULLANIMI

Yazarlar yapay zeka araçlarının kullanımıyla ilgili olarak COPE yönergelerini ve politikalarını benimsediklerini beyan etmişlerdir.

YAZAR KATKI BEYANI

Suat Gezgin Genel katkı düzeyi %50.

Serra Orkan Genel katkı düzeyi %50.

Yazarlar, bu çalışmanın yazarlık koşulunu sağlayan başka bir kişinin olmadığını onaylamışlardır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

Kaynakça

- Ahcar, G. (2025). *Gazze felaketi-soykırımı tarihsel perspektiften okumak* (A.E. Pilgir, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Ahcar, G. (2012). *Barbarlıklar çatışması* (A. Uslu, Çev.). İthaki Yayınları.
- Acer, Y. (2024). İsrail'in Gazze'deki suçları. *TYB Akademi Dil Edebiyat & Sosyal Bilimler Dergisi*, (41).
- Ali, A., Khan, M., & Riaz, M. (2024). Examining the framing of the Israel-Palestine conflict: A textual analysis of international media news coverage. *Migration Letters*, 21(S11), 1212-1223.

- Alpdoğan, F. F. (2022). Modern çağın bir diğer boyutu Posttruth durum'da "hakikatin tüketimi" bağlamında Zygmunt Bauman ve Jean Baudrillard'ın tüketime dair eleştirileri. *Mukaddime*, 13(2), 541-565. <https://doi.org/10.19059/mukaddime.1119416>
- Bagdollakızı, A. (2024). Haber çerçeveleme yaklaşımı bağlamında Kazakistan ayaklanmasının Türk basınına yansması. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 9(17), 64-86. <https://izlik.org/JA87DU58ZX>
- Baudrillard, J. (2017). *Can çekişen küresel güç*. (O. Adanır, Çev.). Doğu Batı Yayınları.
- Baudrillard, J. (2012). *İmkânsız takas* 2. bs. (A. Sönmezay, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Baudrillard, J. (1987). Modernity. *CTheory*, 11(3), 63-72.
- Bauman, Z. (2022). *Modernite, kapitalizm, sosyalizm – küresel çağda sosyal eşitsizlik* (F.D. Ergun, Çev.) Say Yayınları.
- Bayer, H., ve Özek, M. B. (2021). Yeni medya eğitimi ve önemi. *İletişim Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 127-138. <https://izlik.org/JA55EL28RU>
- Bhowmik, S., & Fisher, J. (2023). Framing the Israel-Palestine conflict 2021: Investigation of CNN's coverage from a peace journalism perspective. *Media, Culture & Society*, 45(5), 1019-1035. <https://doi.org/10.1177/01634437231154766>
- Bulunmaz, B. (2014). Yeni medya eski medyaya karşı: savaşı kim kazandı ya da kim kazanacak?. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 22-29. <https://izlik.org/JA68CW89RT>
- Chandler, D. ve Munday, R. (2018). *Medya ve iletişim sözlüğü* (B. Taşdemir, Çev.). İletişim Yayınları.
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information design journal+ document design*, 13(1), 51-62.
- Duman, S. (2018). *Söylem araştırması – kuramlar – yöntemler – çözümlenmeler*. Dorlion Yayınları.
- Dunsky, M. (2008). *Pens and swords: How the American mainstream media report the Israeli-Palestinian conflict*. Columbia University Press.
- Durur, E. K. (2011). İnşacı yaklaşım içinde çerçeveleme kuramı ve haberin çerçevesi. *Atatürk İletişim Dergisi*, (2), 21-31.
- Entman, R. M., Matthes, J., & Pellicano, L. (2009). Nature, sources, and effects of news framing. *In The handbook of journalism studies* (pp. 195-210). Routledge.
- Erdoğan, İ. (2008). Haber çerçeveleme: kuram ve tipoloji. *Marmara İletişim Dergisi*, 13(13), 35-52.
- Fromm, E. (2003). *Sahip olmak ya da olmak*. (A. Arıtan, Çev.). Arıtan Yayınları.
- Giddens, A. (1994). *Modernliğin sonuçları*. (E. Kuşdil, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Göker, A. (2000). Prodüktivite, inovasyon yeteneği ve teknoloji. MPM, Rekabet Gücü, Teknoloji ve Verimlilik Tartışmalı Toplantı, MPM, Ankara, 25.
- Guenon, R. (1999). *Modern dünyanın bunalımı*. (M. Kanık, Çev.). Risale.
- Günay, D. (2017). Teknoloji nedir? Felsefi bir yaklaşım. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (1), 163-166. <https://izlik.org/JA52PM66BZ>
- Güran, M. S. ve Özarslan, H. (2023). Yeni Medya'da çerçeveleme dinamikleri. *Erciyes İletişim Dergisi*, 10(1), 485-503. <https://doi.org/10.17680/erciyesiletism.1189877>
- Güran, M. S., ve Özarslan, H. (2022). Çerçeveleme etiği tartışmalarında temel kavramlar. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 10(2), 1224-1247. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.1116850>
- Hajra Chaudhry, D. M. R. (2024). Ethical dilemmas in media coverage of Israel-Palestine conflict: Analysis of the New York Times. *Migration Letters*, 21(S11), 72-83.
- iman alwani Ehsham, N., Jabar, N. F. A., & Yunus, K. (2025). The Israel-Palestine conflict coverage in the mainstream media: A systematic review. *International Journal of English Language Studies*, 7(7), 01-15. <https://doi.org/10.32996/ijels.2025.7.7.1>
- Horney, K. (2020). *Son dersler* (İ. Şener, Çev.). Totem Yayınları.
- Maigret, E. (2014). *Medya ve iletişim sosyolojisi*. (H. Yücel, Çev.). İletişim Yayınları.
- Maslow, A. (2023). *İnsan olmanın psikolojisi* 13.bs. (O. Gündüz, Çev.). Kuraldışı Yayınları.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological review*, 50(4), 370.
- Nijim, M. (2023). Genocide in Palestine: Gaza as a case study. *The International Journal of Human Rights*, 27(1), 165-200. <https://doi.org/10.1080/13642987.2022.2065261>
- Özarslan, H. ve Güran, M. (2015). İletişim araştırmalarında çerçeveleme paradigması: Son döneme ait bir inceleme. *Selçuk İletişim*, 8(4), 32-48. <https://izlik.org/JA88FJ93LH>
- Storr, A. (2022). *İnsan yıkıcılığı – soykırım ve insan zulmünün kökenleri*. (M. Gürsel, Çev.). Alfa Yayınları.
- Şan, M. K., ve Altun, Ö. Y. (2023). Erving Goffman ve çerçeve analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 777-787. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.1224556>
- Taufiq, F. T., Alam, G. N., & Dermawan, W. (2025). Media narratives in the Israel-Palestine conflict: A constructivist approach to analyzing media bias and digital activism. *Padjadjaran Journal of International Relations*, 7(2), 210-221. <https://doi.org/10.24198/padjir.v7i2.61812>
- Taymaz, E. (1993). Kriz ve teknoloji. *Toplum ve bilim*, 56(61), 5-41.
- Verdeja, E. (2025). The Gaza genocide in five crises. *Journal of Genocide Research*, 1-23. <https://doi.org/10.1080/14623528.2025.2452707>

Wagner, P. (2012). Modernity. Polity.

The Guardian. (2025, 3 June) 'God gave us Israel, all of it' | Along the Green Line: Episode 1 [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=AEil_5h14pY&t=620s, Erişim tarihi: 10.11.25.

The Guardian. (2025, 16 September) 'Our Genocide': How do Israelis feel about the war in Gaza? | On the Ground [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=nMyVaiY4V8>, Erişim tarihi: 10.11.25.

The Guardian. (2025, 4 July) Gaza: 'Clean it out then bring in something good' | Along the Green Line: Episode 3 [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=43oZ0yUDG8E>, Erişim tarihi: 10.11.25.

The Guardian. (2025, 18 June) Israel 'must win every war' | Along the Green Line: Episode 2 [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=4jfsqzoApnU>, Erişim tarihi: 11.11.25.

Extended Abstract

Introduction

Although people have encountered similar events throughout history, the existence of the media allows all kinds of events to be seen rapidly. At this point, while an objective perspective is persistently expected from the media, the shifting balance of power does not always bring about the expected perspective. At this point, new media and social networks are increasingly coming to the fore as alternatives. In a free and open environment where every individual is believed to have equal rights, the expectation that the truth will emerge quickly is inherent in the nature of the formation. Messages can be transmitted rapidly through channels that have the potential to reach a large number of users. In this context, one of the current topics addressed by new media platforms is the Gaza Genocide, which is one of the headlines in the news category.

Method

In the news framing method used in content analysis, goal-orientedness is considered important (Bagdollakızı, 2024, p. 67). The 'news framing' method has become widespread, particularly since the 1980s (Durur, 2011, p. 22). Framing also focuses on processes (Erdoğan, 2005, p. 36). Framing can influence how concepts and events are understood by the audience (Özarslan and Güran, 2015). One of the important rational functions of framing is that it facilitates reaching a conclusion through regular repetition and reduces the burden of mental activity (Güran and Özarslan, 2022, p. 1226). This study examines recent content on Gaza shared by The Guardian newspaper, which has two and a half million subscribers, on its YouTube channel. The universe of the study consists of Israeli actions recognised by the United Nations as the Gaza Genocide. The sample of the study consists of the three-part series 'Along the Green Line' and the 'On the Ground' section from the YouTube channel of 'The Guardian,' one of the most popular Western media organizations based in the United Kingdom. This study will examine current perspectives on the Israel-Palestine conflict through The Guardian's YouTube video series—one of the world's leading media—and will seek to determine whether the media and speakers are biased in their assessments and which concepts they emphasize.

Findings

The Guardian is known to be a popular news channel in Western media. This channel broadcasts via YouTube, enabling millions of people to quickly become informed about the shared content.

As can be seen from the videos, the reporter, without making unnecessary explanations or comments, gathers the opinions of speakers from different sides in each video, striving to allow them to speak freely. One notable common point is that Israel refers to the lands bombed by the Palestinians as their homeland. According to the Israeli people's statements captured on camera, the real problem is not just the presence of Palestinians there, but that they see Israelis homeland as belonging to them.

Palestinian speakers also state that they have not been in a peaceful situation from the very beginning, that they are treated as third-class citizens, and that they are not granted equal rights. In addition, there are a significant number of people who find civil rights completely innocent and blame political figures. The common emphasis in all the publications is that Israel is a global power that cannot be stopped in relation to Palestine.

Conclusion and Discussion

When examining Goffman's framing theory, even though the word 'genocide' is used both in the headlines and content of the publications examined, the fact that Israeli citizens are given a voice and a significant portion of the speakers express that they are protecting their own land without self-criticism, using rhetoric accusing Hamas, stating that they were protecting their own land, demonstrates that a significant portion of Israelis do not empathise with Palestinians and contains important statements that also present the Israeli perspective to the audience.

The use of the term 'genocide' in particular by a popular publication such as The Guardian could be seen as an attempt to generate 'empathy' for the Palestinian people and those who lost their lives in Gaza when speaking to the Israeli public. However, the latest broadcast also shows people enjoying themselves simultaneously in different locations in Tel Aviv, presenting the viewer with a powerful sense of apathy.